

EL

EL

EL

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 20.4.2009
COM(2009) 166 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σύμφωνα με το άρθρο 18 της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες (2001/220/ΔΕΥ)

[SEC(2009) 476]

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

σύμφωνα με το άρθρο 18 της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες (2001/220/ΔΕΥ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Ιστορικό

Σύμφωνα με το άρθρο 18 της απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2001 σχετικά με το καθεστώς των θυμάτων σε ποινικές διαδικασίες¹ («απόφαση πλαίσιο») η Επιτροπή έχει την υποχρέωση να συντάσσει έκθεση σχετικά με τα μέτρα εφαρμογής που ελήφθησαν από τα κράτη μέλη. Η Επιτροπή δημοσίευσε μια πρώτη έκθεση στις 16 Φεβρουαρίου 2004² η οποία εξετάζει τη μεταφορά μέχρι τις 25 Μαρτίου 2003 ημερομηνία κατά την οποία μόνο η Αυστρία, το Βέλγιο, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Ιταλία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Σουηδία είχαν αποστείλει σχετικά πλήρεις συνεισφορές για τη μεταφορά στην εθνική νομοθεσία τους.

Η παρούσα τελική έκθεση λαμβάνει υπόψη την εφαρμογή όλων των άρθρων της απόφασης πλαισίου μέχρι τις 15 Φεβρουαρίου 2008 στο σύνολο των 27 κρατών μελών.

Παρά το γεγονός ότι το άρθρο 18 προβλέπει την υποχρέωση των κρατών μελών να υποβάλουν την εθνική νομοθεσία εφαρμογής στην Επιτροπή μέχρι τις 22 Μαρτίου 2006, το Νοέμβριο του 2007 μόνο 13 κράτη μέλη (Αυστρία, Δανία, Γερμανία, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Τσεχική Δημοκρατία, Ουγγαρία, Λιθουανία, Πολωνία) είχαν αποστείλει σχετικά πλήρεις συνεισφορές. Η Επιτροπή απέστειλε υπενθύμιση στα κράτη μέλη· ως τελική προθεσμία ορίστηκε η 15η Φεβρουαρίου 2008. Η παρούσα έκθεση βασίζεται στην κατάσταση μεταφοράς στις 15 Φεβρουαρίου 2008, σχεδόν δύο έτη μετά την εκπνοή της προθεσμίας της 22ας Μαρτίου 2006. Πρέπει να αναγνωσθεί σε συνδυασμό με την πρώτη έκθεση η οποία παρέχει πληροφορίες για τη μέθοδο αξιολόγησης και τα κριτήρια και με το παράρτημα το οποίο περιλαμβάνει υπό μορφή πίνακα τις διατάξεις εφαρμογής που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη για κάθε άρθρο.

1.2. Γενικές παρατηρήσεις

Δύο κράτη μέλη (Μάλτα και Ελλάδα) δεν υπέβαλαν νομοθεσία και ως εκ τούτου η Επιτροπή δεν μπορεί να αξιολογήσει το κατά πόσο έχουν εφαρμόσει την απόφαση πλαίσιο.

Η Λετονία απέστειλε σύνολο εθνικών διατάξεων στη λετονική στις 12 Δεκεμβρίου 2007 και περαιτέρω διατάξεις στις 6 Μαρτίου 2008 (μετά την εκπνοή της προθεσμίας), χωρίς περιγραφή των εθνικών μέτρων εφαρμογής ή επεξηγηματικές σημειώσεις. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν μπορεί να αξιολογήσει το κατά πόσο η Λετονία έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο άρθρο 18. Τα άλλα κράτη μέλη υπέβαλαν εθνικές διατάξεις που έχουν σαν αντικείμενο την εφαρμογή της απόφασης πλαισίου, συνολικά ή μερικά. Το

¹ EE L 82, 22.3.2001, σ. 1.

² COM (2004) 54 τελικό/2.

Λουξεμβούργο ενημέρωσε την Επιτροπή ότι το νομοσχέδιο που αναφέρεται στην πρώτη έκθεση δεν έχει ακόμη ψηφιστεί. Δεν θα ληφθεί υπόψη στην αξιολόγηση της εφαρμογής εκ μέρους του Λουξεμβούργου, Το Ηνωμένο Βασίλειο δηλώνει ότι καλύπτει την Αγγλία, την Ουαλία, τη Σκωτία και τη Βόρειο Ιρλανδία, αλλά το Ηνωμένο Βασίλειο απέστειλε συμπληρωματική συνεισφορά σχετικά με τη μεταφορά στη Σκωτία (το σκωτσέζικο σύστημα αναφέρεται ειδικά εκεί που διαφέρει από τις γενικές διατάξεις που αφορούν το υπόλοιπο του Ηνωμένου Βασιλείου).

Κανένα κράτος μέλος δεν μετέφερε την οδηγία πλαίσιο σε μια ενιαία πράξη εθνικής νομοθεσίας. Όλα τα κράτη μέλη βασίστηκαν σε ισχύουσες διατάξεις και πολλά παραπέμπουν στον εθνικό τους κώδικα ποινικής δικονομίας όσον αφορά τη μεταφορά, Ελάχιστα θέσπισαν νέα νομοθεσία που καλύπτει ένα ή περισσότερα άρθρα. Πολλά κράτη μέλη υπέβαλαν μη δεσμευτικούς κώδικες, οδηγίες και χάρτες αντί της νομοθεσίας.

Διάφορα κράτη μέλη κάλυψαν τις διατάξεις αποσπασματικά μέσω αλληλοεπικάλυψης με υφιστάμενες ή πρόσφατα εγκριθείσες εθνικές διατάξεις.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ

Βλέπε τον συγκεκριμένο πίνακα όσον αφορά τα μέτρα που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 1: Ορισμοί

Η συγκεκριμένη διάταξη παρέχει ορισμούς σχετικά με τις έννοιες «θύμα», «οργάνωση υποστήριξης των θυμάτων», «ποινική διαδικασία», «διαδικασία» και «μεσολάβηση σε ποινικές υποθέσεις». Κανένα κράτος μέλος δεν θέσπισε νέα νομοθεσία για την εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου, παρά το γεγονός ότι διάφορα κράτη μέλη αναφέρονται σε υφιστάμενους εθνικούς ορισμούς της έννοιας του «θύματος» που ανταποκρίνονται σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό στον ορισμό της απόφασης πλαισίου. Οι υπόλοιποι όροι δεν εξετάζονται.

Ευρύς ορισμός της έννοιας «θύμα» παρέχεται από το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Λιθουανία και τη Σουηδία. Ο ορισμός της Σλοβακίας περιλαμβάνει τα νομικά πρόσωπα. Η Ισπανία, οι Κάτω Χώρες, η Δανία, το Λουξεμβούργο, η Εσθονία, η Φινλανδία, το Βέλγιο και η Πορτογαλία δεν υπέβαλαν νομοθεσία μεταφοράς, Η Γαλλία δηλώνει ότι οι ορισμοί αντιστοιχούν σε κοινά χρησιμοποιούμενες έννοιες. Η Ιρλανδία δηλώνει ότι συμμορφώνεται με την απόφαση πλαίσιο μέσω των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεών της.

Άρθρο 2: Σεβασμός και αναγνώριση

Το άρθρο 2 παράγραφος 1 επιβάλλει την υποχρέωση να παρέχεται στο θύμα «ουσιαστικός και κατάλληλος ρόλος» στο πλαίσιο του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης. Η έκθεση του 2004 διαπίστωνε ότι η Αυστρία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Πορτογαλία και η Σουηδία είχαν συμμορφωθεί με την απόφαση πλαίσιο. Η Βουλγαρία, η Εσθονία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, η Πολωνία, η Λιθουανία, η Ρουμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ισπανία κάνουν ρητή αναφορά σε «ουσιαστικό και κατάλληλο ρόλο», Η Δανία και η Σλοβενία επισημαίνουν ότι η συγκεκριμένη διάταξη είναι πολύ γενική και ότι ειδικά δικαιώματα καλύπτονται από άλλα άρθρα. Το άρθρο 2 παράγραφος 2 αφορά τα «ιδιαιτέρως ευάλωτα θύματα» (δεν

προσδιορίζεται) στα οποία πρέπει να παρέχεται «ειδική μεταχείριση που ανταποκρίνεται με τον καλύτερο τρόπο στην κατάσταση τους»).

Η Γαλλία, η Ιρλανδία, το Βέλγιο, η Πορτογαλία, η Πολωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Σουηδία, η Σλοβενία και η Ιταλία προστατεύουν ορισμένα πρόσωπα που θεωρούνται ευάλωτα λόγω της σωματικής ή ψυχολογικής αδυναμίας τους (ανήλικοι και άτομα με αναπηρία). Η Ισπανία, οι Κάτω Χώρες, η Κύπρος, η Φινλανδία και η Ρουμανία επικεντρώνονται στην κατάσταση που μπορεί να δημιουργήσει μια τέτοια αδυναμία (οικογενειακή βία, σεξουαλικά εγκλήματα, τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων). Άλλα κράτη μέλη επιλέγουν ευρύτερη προστασία, η οποία καλύπτει όλα τα είδη προσώπων και καταστάσεων, Στην Σλοβενία και Γερμανία, όταν ο μάρτυρας δεν μπορεί να εμφανισθεί για να καταθέσει λόγω ηλικίας, ασθένειας ή αναπηρίας, χρησιμοποιείται η βιντεοδιάσκεψη, ενώ η Λιθουανία, η Ουγγαρία και η Τσεχική Δημοκρατία προβλέπουν ένα καθεστώς προστασίας (ανωνυμία ή άλλα μέτρα) σε ορισμένες περιπτώσεις (σοβαρή απειλή της ζωής του θύματος ή του μάρτυρα, σοβαρά εγκλήματα, κρίσιμος χαρακτήρας της κατάθεσης). Στην Ουγγαρία, η ηλικία του θύματος αποτελεί κριτήριο. Η Βουλγαρία και η Πολωνία χορηγούν ειδική προστασία σε ορισμένες κατηγορίες ευάλωτων προσώπων και στην περίπτωση ορισμένων σοβαρών εγκλημάτων (εμπορία ανθρώπων και οικογενειακή βία). Η Εσθονία δεν κοινοποίησε καμία ειδική διάταξη περί προστασίας των ευάλωτων προσώπων.

Άρθρο 3: Ακρόαση και προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων

Το άρθρο 3 κατοχυρώνει τη δυνατότητα των θυμάτων να ακούγονται κατά τη διαδικασία και να προσκομίζουν αποδεικτικά στοιχεία. Οι περισσότερες χώρες (Αυστρία, Βέλγιο, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Ισπανία, Σουηδία, Ουγγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Βουλγαρία, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία, Ρουμανία και Εσθονία) χορηγούν στο θύμα διάφορα δικαιώματα υπό την ιδιότητά του ως διαδίκου σε ποινική διαδικασία. Το θύμα δεν αποτελεί μέρος της ποινικής διαδικασίας στις χώρες του «common law» αλλά το δικαίωμα ακρόασης αναγνωρίζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιρλανδία.

Το θύμα μπορεί να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στα περισσότερα των κρατών μελών. Τρία κράτη δεν διαβίβασαν καμία ιδιαίτερη διάταξη (Δανία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο).

Δέκα κράτη μέλη (Αυστρία, Φινλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Ισπανία, Σουηδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Τσεχική Δημοκρατία, Βέλγιο) έχουν μεταφέρει τη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 3, η οποία προβλέπει ότι «οι αρχές εξετάζουν τα θύματα μόνο καθόσον είναι αναγκαίο για τους σκοπούς της ποινικής διαδικασίας». Η Ιταλία περιορίζει αυτή την ακρόαση στα σχετικά με την κατηγορία γεγονότα. Η Ουγγαρία παρέχει στον μάρτυρα τη δυνατότητα να προσκομίζει γραπτή δήλωση ως αποδεικτικό στοιχείο. Στην Τσεχική Δημοκρατία, ένα θύμα δεν μπορεί να εξαναγκασθεί να παρίσταται στη συνέχεια της διαδικασίας, εφόσον αυτό δεν είναι απαραίτητο. Στην Πολωνία, οι κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο και τον Γενικό Εισαγγελέα προβλέπουν το δικαίωμα του θύματος να μην εξετάζεται επανειλημμένα. Το Ηνωμένο Βασίλειο αναφέρει την ύπαρξη ειδικής κατάρτισης σχετικά με τον τρόπο εξέτασης των θυμάτων.

Άρθρο 4: Δικαίωμα λήψης πληροφοριών

Το άρθρο 4 καλύπτει το δικαίωμα των θυμάτων να λαμβάνουν διάφορα είδη πληροφοριών.

Το άρθρο 4 παράγραφος 1 αναφέρει 10 είδη πληροφοριών που πρέπει να χορηγούνται στα θύματα. Η Αυστρία, η Κύπρος, η Φινλανδία, η Γερμανία, η Ιρλανδία, οι Κάτω Χώρες, το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία) και η Σουηδία μετέφεραν τη συγκεκριμένη υποχρέωση καταχωρώντας το μεγαλύτερο μέρος των πληροφοριών σε ιστοσελίδες του διαδικτύου και/ή δημιουργώντας ενημερωτικά δελτία. Εντούτοις, οι νομοθετικές διατάξεις που διαβιβάστηκαν δεν επιτρέπουν να προσδιοριστεί το κατά πόσον το θύμα έχει πράγματι πρόσβαση στις συγκεκριμένες πληροφορίες από την πρώτη επαφή του με τις υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου.

Στην Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, οι αρχές δεν έχουν την υποχρέωση να χορηγούν όλες τις πληροφορίες στα θύματα. Τα μέτρα που ανακοινώθηκαν από την Πορτογαλία δεν υποχρεώνουν τις εθνικές αρχές να διαβιβάζουν πληροφορίες στα θύματα.

Το Βέλγιο, η Εσθονία, η Γαλλία, η Ισπανία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ουγγαρία και η Σλοβακία έχουν υιοθετήσει ένα παραδεκτό σύστημα το οποίο επιβάλλει την υποχρέωση στα αστυνομικά όργανα, στους εισαγγελείς και στους δικαστές να ενημερώνουν τα θύματα σχετικά με τα περισσότερα από τα δικαιώματά τους. Η Φινλανδία περιορίζει την υποχρέωση των αρχών που είναι επιφορτισμένες με την προκαταρκτική έρευνα στην ενημέρωση του θύματος όσον αφορά το δικαίωμά του αποζημίωσης.

Στη Ρουμανία, τη Βουλγαρία, τη Φινλανδία, τη Λιθουανία και την Πολωνία, οι προσεγγίσεις είναι ανάμικτες. Οι αρχές είναι υποχρεωμένες να ενημερώνουν τα θύματα σχετικά με τα δικαιώματά τους και οι συγκεκριμένες χώρες έχουν δημιουργήσει ιστοσελίδες στο διαδίκτυο. Στη Βουλγαρία, την Κύπρο και τη Ρουμανία, έχει δημιουργηθεί τηλεφωνική γραμμή για την ενημέρωση των θυμάτων.

Οι νομοθεσίες της Σλοβενίας και της Κύπρου είναι ελλιπείς και ανεπαρκείς. Η Σλοβενία παραπέμπει στις κατευθυντήριες γραμμές του Υπουργείου Εσωτερικών που δεν φαίνεται να έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα (δεν έχει διαβιβαστεί το κείμενο). Η εφαρμογή από το Λουξεμβούργο είναι ανεπαρκής, επειδή το σχέδιο νόμου δεν έχει εγκριθεί.

Πρέπει να τονισθούν δύο άλλες αδυναμίες. Η πρώτη αφορά τις γλώσσες. Οι πληροφορίες πρέπει να χορηγούνται «κατά το δυνατόν στις συνήθως κατανοητές γλώσσες». Ορισμένα κράτη μέλη (Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία), Κάτω Χώρες, Σουηδία, Βουλγαρία και Φινλανδία) διαθέτουν πληροφορίες σε πολλές γλώσσες (μεταξύ αυτών τα αγγλικά), ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη δεν κάνουν καμία αναφορά στο συγκεκριμένο ζήτημα. Μόνο οι νομοθεσίες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας προβλέπουν ειδικά τη χορήγηση πληροφοριών στο θύμα σε γλώσσα την οποία αντιλαμβάνεται. Η Τσεχική Δημοκρατία και η Ουγγαρία έχουν θεσπίσει διατάξεις που κατοχυρώνουν το δικαίωμα ενός ατόμου που δεν κατανοεί τη γλώσσα της χώρας να επικοινωνεί με τις αρχές σε γλώσσα την οποία κατανοούν.

Η δεύτερη αδυναμία αφορά τους διακανονισμούς που προβλέπονται ιδιαίτερα για τα θύματα που δεν είναι μόνιμοι κάτοικοι. Η συγκεκριμένη διάταξη αγνοήθηκε από τα κράτη μέλη, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία) και τη Βουλγαρία, που δημιούργησαν τηλεφωνική γραμμή που επιτρέπει την άμεση πρόσβαση σε διερμηνείς. Στην Ιρλανδία, μια ειδική μονάδα του οργανισμού παροχής βοήθειας στα θύματα επικουρεί τα θύματα που διαμένουν σε άλλη χώρα.

Το άρθρο 4 παράγραφος 2 σχετικά με τις πληροφορίες που αφορούν τη συνέχεια που επιφυλάσσεται στην μήνυση μεταφέρθηκε ορθά εκτός από τη Δανία, την Εσθονία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Λουξεμβούργο, τη Σλοβενία και τη Γαλλία που δεν κοινοποίησαν

πληροφορίες σχετικά με την απόφαση. Η Ιταλία κοινοποίησε μόνο την απόφαση για τα θύματα που παρίστανται ως πολιτικώς ενάγοντες. Η Φινλανδία έχει ενσωματώσει την υποχρέωση του εδαφίου γ) στο εθνικό της σύστημα αλλά δεν έχει προβλέψει νομική βάση. Ο πορτογαλικός κώδικας ποινικής δικονομίας δεν εξασφαλίζει ότι το θύμα ενημερώνεται ενεργά από τις εθνικές αρχές εφόσον «εκφράσει τη βούληση προς τούτο». Ο ιρλανδικός Victims' Charter δεν έχει ισχύ αναγκαστικού δικαίου. Η Εσθονία δεν υπέβαλε νομοθεσία εφαρμογής.

Το άρθρο 4 παράγραφος 3 σχετικά με την ενημέρωση του θύματος για την αποφυλάκιση του δράστη μεταφέρθηκε ορθά μόνο από τη Φινλανδία, τη Τσεχική Δημοκρατία, την Πολωνία, τη Σλοβακία και τη Σουηδία. Ο ιρλανδικός Victims' Charter προβλέπει την ενημέρωση των θυμάτων για την αποφυλάκιση του δράστη· σε περίπτωση μη εκπλήρωσης, η μόνη δυνατότητα του θύματος είναι να απευθύνει επιστολή προς τον «Garda Victim Liaison Officer/local Superintendent». Η Βουλγαρία, το Λουξεμβούργο, η Εσθονία, η Ουγγαρία, η Λετονία, η Ρουμανία και η Σλοβενία δεν υπέβαλαν διατάξεις μεταφοράς. [Οι κανόνες του Ηνωμένου Βασιλείου παρουσιάζουν δύο αδυναμίες. Αφενός, ο νόμος «Criminal Justice and Court Service Act 2000» προβλέπει την ενημέρωση του θύματος αν εξετάζεται το ενδεχόμενο αποφυλάκισης του δράστη και επιβάλει όρους στους οποίους υπόκειται ο δράστης κατά την αποφυλάκισή του, αλλά αυτό ισχύει μόνο για όσους έχουν καταδικαστεί σε φυλάκιση άνω των 12 μηνών για βίαιο ή σεξουαλικό αδίκημα. Αφετέρου, το νομικό σύστημα της Σκωτίας προβλέπει τη δυνατότητα να ενημερώνεται το θύμα για την αποφυλάκιση του δράστη αλλά η συγκεκριμένη πράξη δεν είναι δεσμευτική. Η παροχή πληροφοριών όσον αφορά την υπό όρους αποφυλάκιση αποτελεί την «τρέχουσα πρακτική» της αστυνομίας.] Η Ισπανία αναφέρεται σε διάταξη όσον αφορά το καθήκον ενημέρωσης του θύματος για οποιαδήποτε διαδικαστική πράξη που μπορεί ενδεχομένως να θίγει την ασφάλειά του. Η Γαλλία δηλώνει ότι διεξάγονται εργασίες σχετικά με το θέμα. Η Πορτογαλία αναφέρει ότι θα λάβει τη συγκεκριμένη διάταξη υπόψη σε μελλοντικό νομοσχέδιο για την τροποποίηση του κώδικα ποινικής δικονομίας.

Το άρθρο 4 παράγραφος 4 αφορά το δικαίωμα του θύματος να αποποιηθεί τη χορήγηση πληροφοριών σχετικά με την αποφυλάκιση του δράστη, Μόνο η Φινλανδία, η Σουηδία και η Σλοβακία έχουν μεταφέρει πλήρως τη συγκεκριμένη διάταξη. Η Ουγγαρία, η Κύπρος, η Λετονία και η Ιταλία δηλώνουν ότι δεν έχουν θεσπίσει διατάξεις προς τον σκοπό αυτό. Η Αυστρία, η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Γαλλία, η Ελλάδα, οι Κάτω Χώρες, το Λουξεμβούργο, η Λιθουανία, η Εσθονία, η Ρουμανία, η Σλοβενία και η Ισπανία δεν κοινοποίησαν διατάξεις μεταφοράς του συγκεκριμένου άρθρου. Όσον αφορά την Ιρλανδία, ενώ η κοινοποίηση των πληροφοριών του άρθρου 4 παράγραφος 3 είναι προαιρετική, τίθεται εκ νέου το ζήτημα της νομικής αξίας του Victims' Charter. Οι διατάξεις της Πορτογαλίας δεν εξασφαλίζουν στο θύμα το δικαίωμα να μην λαμβάνει πληροφορίες. Το Βέλγιο έχει μεταφέρει εν μέρει τη συγκεκριμένη διάταξη, δεδομένου ότι προβλέπει μόνο την ανακοίνωση πληροφοριών σχετικά με την υπό όρους αποφυλάκιση του δράστη του αδικήματος.

Άρθρο 5: Εγγυήσεις επικοινωνίας

Το άρθρο 5 προβλέπει την υποχρέωση λήψης μέτρων ώστε «να μειωθούν όσο το δυνατόν περισσότερο οι τυχόν δυσχέρειες επικοινωνίας» που επηρεάζουν την κατανόηση ή τη συμμετοχή των θυμάτων τα οποία έχουν την ιδιότητα του μάρτυρα ή του διαδίκου κατά τα σχετικά στάδια της οικείας ποινικής διαδικασίας, σε βαθμό συγκρίσιμο με τα μέτρα του αυτού είδους που τα κράτη μέλη λαμβάνουν όσον αφορά τους κατηγορούμενους. Οι δυσκολίες επικοινωνίας θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ευρύτερα κατά τρόπον ώστε να συμπεριλαμβάνεται η κατανόηση της ίδιας της διαδικασίας. Εντούτοις όλα τα κράτη μέλη τις

ερμηνεύουν σαν να πρόκειται για δυσκολίες που περιορίζονται στους γλωσσικούς φραγμούς. Μόνο η Φινλανδία διαθέτει ένα αποτελεσματικό σύστημα διερμηνείας που επεκτείνεται στις προκαταρκτικές έρευνες. Στη Γαλλία, την Ιταλία, τη Σλοβενία και το Βέλγιο, η συνδρομή διερμηνέα ή μεταφραστή χορηγείται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το θύμα παρίσταται ως πολιτικός ενάγων ή μάρτυρας. Η Σλοβακία, η Βουλγαρία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ιρλανδία, η Δανία, η Φινλανδία, η Ουγγαρία, η Σλοβενία, η Ισπανία, η Πολωνία και η Ρουμανία παρέχουν πλήρη γλωσσική υποστήριξη.

Οι διατάξεις που διαβιβάστηκαν μαρτυρούν χαμηλό επίπεδο εφαρμογής σε 5 κράτη μέλη (Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κάτω Χώρες) σε σχέση με την καλύτερη προστασία που χορηγείται στους κατηγορούμενους. Είναι δύσκολο να διαπιστωθεί το κατά πόσον στην Εσθονία οι οργανισμοί υποστήριξης των θυμάτων προτείνουν υπηρεσία μετάφρασης ή εάν η συνδρομή περιορίζεται στη βοήθεια που παρέχεται στα θύματα ώστε να κατανοήσουν συνολικά τη διαδικασία.

Η Πολωνία και η Κύπρος δεν κοινοποίησαν διατάξεις εφαρμογής.

Άρθρο 6: Ειδική βοήθεια προς το θύμα

Το συγκεκριμένο άρθρο επιβάλλει διπλή υποχρέωση.

Πρώτον, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα θύματα έχουν δωρεάν πρόσβαση, όταν αυτή δικαιολογείται, σε συμβουλές κάθε άλλου είδους πέραν της παροχής νομικών συμβουλών και νομικής βοήθειας. Μόνο 10 κράτη μέλη (Βουλγαρία, Εσθονία, Βέλγιο, Ισπανία, Ιρλανδία, Σουηδία, Γαλλία, Ρουμανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Δανία) έχουν μεταφέρει τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Ο όρος «συμβουλές κάθε άλλου είδους» παρουσιάζει διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και κυμαίνεται από την ψυχολογική βοήθεια μέχρι την ιατρική αγωγή ή πληροφόρηση.

Κατά γενικό τρόπο, η εφαρμογή του συγκεκριμένου άρθρου από τα κράτη μέλη είναι ελλιπής. Η Σλοβενία κοινοποίησε το άρθρο 65 του κώδικα ποινικής δικονομίας το οποίο δεν ανταποκρίνεται στην υποχρέωση που ορίζεται στο άρθρο 6. Η Ιταλία διαβίβασε μόνον νομοθετικές διατάξεις σχετικά με την ειδική βοήθεια που παρέχεται στους ανηλίκους που είναι θύματα σοβαρών εγκλημάτων και στα θύματα της εμπορίας ανθρώπων. Εννέα κράτη μέλη (Λουξεμβούργο, Ουγγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Φινλανδία, Πολωνία, Σλοβακία, Λιθουανία, Κύπρος και Κάτω Χώρες) δεν διασφαλίζουν ότι τα θύματα έχουν δωρεάν πρόσβαση σε συμβουλές πέραν των νομικών συμβουλών ή της νομικής συνδρομής.

Δεύτερον, τα κράτη μέλη είναι υποχρεωμένα να διασφαλίζουν ότι το θύμα έχει πρόσβαση σε νομική συνδρομή όταν μπορούν να έχουν την ιδιότητα του διαδίκου σε ποινική διαδικασία. Η συγκεκριμένη διάταξη μεταφέρθηκε ορθά από τα περισσότερα κράτη μέλη, εξαιρουμένης της Σλοβενίας. Υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τους ενδεχόμενους δικαιούχους της συνδρομής. Οι Κάτω Χώρες ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με το σύστημά τους περιορισμένης νομικής συνδρομής (παροχή συμβουλών διάρκειας μισής ώρας), ανεξάρτητα από τα εισοδήματα του ατόμου.

Άρθρο 7: Δαπάνες τις οποίες πραγματοποιεί το θύμα στα πλαίσια ποινικής διαδικασίας

Το άρθρο 7 καλύπτει τις δαπάνες θυμάτων που έχουν την ιδιότητα διαδίκου ή μάρτυρα σε ποινική διαδικασία. Τα ακόλουθα κράτη μέλη (Αυστρία, Γερμανία, Εσθονία, Δανία, Πολωνία, Ιταλία, Πορτογαλία, Φινλανδία, Λιθουανία, Ισπανία και Σουηδία) κάνουν διάκριση

μεταξύ της ιδιότητας του θύματος ως διαδίκου ή μάρτυρα. Τα περισσότερα κράτη μέλη (με εξαίρεση το Βέλγιο, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο) καλύπτουν τις δαπάνες δικηγόρου εάν το θύμα συμμετέχει ως διάδικος στη διαδικασία. Εκτός από την περίπτωση κατά την οποία το θύμα έχει δικαίωμα νομικής συνδρομής, σύμφωνα με το δίκαιο της Ιταλίας, της Ουγγαρίας, της Ισπανίας, της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Ρουμανίας και της Σλοβακίας, τα έξοδα δικηγόρου του θύματος μπορούν να βαρύνουν μόνο το δράστη. Αυτό θα μπορούσε να δημιουργήσει προβλήματα σε περίπτωση αφερεγγυότητας του δράστη. Στη Βουλγαρία υπάρχει δυνατότητα καταβολής των δικαστικών εξόδων. Στη Λιθουανία, καλύπτονται τα έξοδα μαρτύρων και θυμάτων. Στην Πολωνία, τα δικαστικά έξοδα του θύματος βαρύνουν τον δράστη και, σε ορισμένες περιπτώσεις που δεν προσδιορίζονται, το κράτος. Στη Φινλανδία, σε περίπτωση που δεν αναλαμβάνονται από το κράτος τα δικαστικά έξοδα του θύματος, μπορεί να υποχρεωθεί να τα καταβάλει ο δράστης του αδικήματος.

Οι πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από την Κύπρο είναι ελλιπείς και η Εσθονία αναφέρεται μόνο στην επιστροφή των δαπανών τις οποίες πραγματοποιεί το θύμα όταν παρίσταται υπό την ιδιότητα του μάρτυρα.

Άρθρο 8: Δικαίωμα προστασίας

Το άρθρο 8 προβλέπει διάφορα δικαιώματα προστασίας.

Το άρθρο 8 παράγραφος 1 καλύπτει την υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν επαρκές επίπεδο προστασίας για τα θύματα και τις οικογένειές τους και προστασία της ιδιωτικής τους ζωής· κοινοποιήθηκαν μέτρα μεταφοράς από την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Φινλανδία, τη Γερμανία, την Πορτογαλία, τις Κάτω Χώρες, την Ισπανία, τη Σουηδία, την Κύπρο, την Τσεχική Δημοκρατία, τη Ρουμανία, τη Σλοβακία, τη Σλοβενία, τη Βουλγαρία και την Ουγγαρία. Η Γαλλία, η Λιθουανία και η Πολωνία έλαβαν μέτρα προστασίας των θυμάτων αλλά όχι των οικογενειών τους· δεν έχουν υποβάλει διατάξεις με τις οποίες μεταφέρουν άλλα ζητήματα του άρθρου 8 παράγραφος 1. Η Ιρλανδία μετέφερε το άρθρο 8 παράγραφος 1 στον Victims' Charter (μη δεσμευτικού χαρακτήρα). Όσον αφορά την προστασία της ιδιωτικής ζωής των θυμάτων, όλα τα κράτη μέλη εξαιρουμένης της Σλοβενίας ανέφεραν τη δυνατότητα διεξαγωγής της διαδικασίας κεκλεισμένων των θυρών. Η προστασία της ιδιωτικής ζωής της οικογένειας του θύματος αναφέρεται ρητά μόνο από τη Φινλανδία, παρά το γεγονός ότι το σχετικό κείμενο δεν έχει ακόμα διαβιβαστεί.

Το άρθρο 8 παράγραφος 2 αναφέρεται στην προστασία της ιδιωτικής ζωής στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας. Η Αυστρία, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Σλοβακία, η Ουγγαρία, η Γερμανία και η Πορτογαλία παρείχαν πληροφορίες σχετικά με την προστασία της φωτογραφικής εικόνας.

Η Δανία διαβίβασε ελλιπείς πληροφορίες σχετικά με το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2 αναφερόμενη μόνο στο σύστημα προστασίας μαρτύρων.

Το άρθρο 8 παράγραφος 3 στοχεύει στον περιορισμό της επαφής θύματος και δράστη, προβλέποντας τη δημιουργία χωριστών χώρων αναμονής για τα θύματα στα δικαστήρια. Μόνον η Γερμανία, η Ιταλία και η Ισπανία έχουν αποστείλει διατάξεις μεταφοράς του άρθρου 8 παράγραφος 3. Η Γερμανία μετέφερε το άρθρο ορθά· η Ισπανία έχει προβλέψει μόνον για χωριστούς χώρους για τα θύματα όταν καλούνται να καταθέσουν ως μάρτυρες. Τα κράτη μέλη Φινλανδία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Τσεχική Δημοκρατία, Ηνωμένο Βασίλειο και Σουηδία αναφέρουν ότι συμμορφώνονται στην πράξη (αλλά όχι από νομική άποψη). Η Πολωνία δήλωσε ότι οι Πρόεδροι των δικαστηρίων έχουν επίγνωση της συγκεκριμένης

ανάγκης και η Δανία δήλωσε ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει αποστείλει ανακοινώσεις προς το σκοπό αυτό. Η Σλοβακία SK δήλωσε ότι ο δικαστής μπορεί να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι δεν υπάρχει επαφή θύματος και κατηγορουμένου στο δικαστήριο, αλλά αυτό περιορίζεται σε ορισμένες υποθέσεις και δεν εξασφαλίζει χωριστούς χώρους αναμονής.

Το άρθρο 8 παράγραφος 4 επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να προστατεύουν τα θύματα παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να καταθέτουν κατά τρόπο που να λαμβάνεται υπόψη το εύλωτο της κατάστασής τους. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει το συγκεκριμένο άρθρο σε κάποιο βαθμό. Η Γαλλία, η Σλοβενία, η Εσθονία, η Λιθουανία και η Ελλάδα δεν απέστειλαν νομοθετικές διατάξεις. Η Φινλανδία αναφέρει ένα σχέδιο νόμου που προβλέπει προστατευτικά μέτρα για τους ανηλίκους. Το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει μέτρα στα **Crown Courts** αλλά η εφαρμογή τους στα **Magistrates' Courts** περιορίζεται στη χρήση οπτικοακουστικών συνδέσεων. Η Τσεχική Δημοκρατία προβλέπει περιορισμένη προστασία των προσώπων κάτω των δεκαπέντε ετών. Η Δανία προβλέπει ένα γενικό καθεστώς προστασίας (μη κοινοποίηση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα) όταν τίθεται σε κίνδυνο η ζωή κάποιου προσώπου. Αυτό δεν εκπληρώνει το στόχο της διάταξης σε σχέση για παράδειγμα με τα παιδιά μικρής ηλικίας. Η εφαρμογή του άρθρου 8 εκ μέρους της Εσθονίας δεν είναι ικανοποιητική δεδομένου ότι δεν γίνεται αναφορά στην προστασία των οικογενειών και των εύλωτων προσώπων. Παρόμοια, η εφαρμογή εκ μέρους του Λουξεμβούργου είναι ανεπαρκής δεδομένης της μη έγκρισης του νομοσχεδίου.

Άρθρο 9: Δικαίωμα αποζημίωσης στα πλαίσια της ποινικής διαδικασίας

Το άρθρο 9 παράγραφος 1 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να κατοχυρώνουν το δικαίωμα του θύματος να εξασφαλίζει, σε εύλογο χρονικό διάστημα, απόφαση σχετικά με την εκ μέρους του δράστη αποκατάσταση της ζημίας. Τα περισσότερα κράτη μέλη έκριναν ότι η μεταφορά της συγκεκριμένης παραγράφου θα μπορούσε να γίνει μέσω της άσκησης πολιτικής αγωγής στο πλαίσιο της ποινικής δίκης.

Οι χώρες του Common law δεν διαθέτουν διαδικασία άσκησης πολιτικής αγωγής. Η Ιρλανδία διαθέτει έναν μηχανισμό αποζημίωσης για ορισμένες κατηγορίες θυμάτων. Η Δανία, η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ανακοίνωσαν καμία διάταξη μεταφοράς. Η Κύπρος, η Γερμανία, η Γαλλία, η Λιθουανία, το Βέλγιο, η Ισπανία και η Σουηδία προβλέπουν τη δυνατότητα αποζημίωσης μόνο για ορισμένες κατηγορίες θυμάτων. Τα μέτρα αυτού του είδους δεν αποτελούν μεταφορά του άρθρου 9 παράγραφος 1.

Το άρθρο 9 παράγραφος 2 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διευκολύνουν την παροχή αποζημίωσης στα θύματα εκ μέρους του δράστη. Η Αυστρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Φινλανδία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Ισπανία και οι Κάτω Χώρες έλαβαν τα κατάλληλα μέτρα για την εφαρμογή της συγκεκριμένης παραγράφου. Η υπό όρους αποφυλάκιση εξαρτάται από τη συμπεριφορά του δράστη έναντι του θύματος. Στη Ρουμανία, ο εισαγγελέας ή ο δικαστής μπορούν να λάβουν προσωρινά μέτρα, όπως είναι η κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων του δράστη, για να εξασφαλίσουν την καταβολή αποζημίωσης, αλλά δεν υπάρχουν διατάξεις όσον αφορά την καταβολή αποζημίωσης στις περιπτώσεις που ο δράστης είναι αφερέγγυος. Στη Λιθουανία, τη Φινλανδία, την Ουγγαρία, τη Σλοβενία και την Τσεχική Δημοκρατία, η επανόρθωση της προκαλούμενης από το αδίκημα ζημίας μπορεί να αποτελεί ελαφρυντική περίπτωση σε σχέση με την καταδικαστική απόφαση. Η Δανία, η Εσθονία, η Ελλάδα και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν κοινοποίησαν διατάξεις μεταφοράς.

Το άρθρο 9 παράγραφος 3 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να κατοχυρώνουν ότι επιστρέφονται στο θύμα αντικείμενα που του ανήκουν. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσμοθετήσει τη συγκεκριμένη υποχρέωση. Η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα και η Ισπανία δεν έχουν διαβιβάσει διατάξεις. Η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο δηλώνουν ότι η συγκεκριμένη υποχρέωση πληρούται, χωρίς όμως να ανακοινώνουν κάποιο κείμενο το οποίο να την προβλέπει.

Άρθρο 10: Ποινική μεσολάβηση στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας

Το άρθρο 10 επιβάλλει την υποχρέωση στα κράτη μέλη να προωθούν τη μεσολάβηση σε ποινικές υποθέσεις. Τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν σύστημα που παρέχει τη δυνατότητα μεσολάβησης. Το Λουξεμβούργο περιορίζει την επιλογή της προσφυγής σε ποινική μεσολάβηση στον *procureur d'Etat* ενώ οι διάδικοι δεν έχουν δικαίωμα πρωτοβουλίας. Στη Σλοβενία, ο γενικός εισαγγελέας αποφασίζει για την προσφυγή σε μεσολάβηση, αλλά η μεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιείται μόνο με τη συναίνεση του δράστη και του θύματος· όταν ο γενικός εισαγγελέας πληροφορηθεί ότι πληρούνται οι όροι της συμφωνίας, εγκαταλείπει τη δίωξη. Στην Πολωνία και τη Φινλανδία, η μεσολάβηση μπορεί να μειώσει τη βαρύτητα της ποινής. Στη Λιθουανία, εάν οι διάδικοι συμφωνήσουν όσον αφορά τη μεσολάβηση, η ποινική διαδικασία περατώνεται και στη Βουλγαρία η συμφωνία περί μεσολάβησης είναι δεσμευτική για τους διαδίκους. Στη Σουηδία υπάρχει δυνατότητα μεσολάβησης όταν ο δράστης είναι ηλικίας μικρότερης των εικοσιενός ετών.

Στην Κύπρο και τη Δανία, η μεσολάβηση δεν ρυθμίζεται. Η Δανία εξετάζει τη δυνατότητα καθιέρωσης της μεσολάβησης σε μόνιμη βάση μετά από ένα πιλοτικό σχέδιο που ξεκίνησε το 1994 και παρατάθηκε το 2003 και το 2007.

Άρθρο 11: Θύματα που κατοικούν σε άλλο κράτος μέλος

Το άρθρο 11 παράγραφος 1 υποχρεώνει τα κράτη μέλη να εξετάζουν τη δυνατότητα των θυμάτων που κατοικούν σε διαφορετικό κράτος μέλος να καταθέτουν αμέσως μετά την τέλεση της εγκληματικής πράξης ή να επιτρέπουν τη χρήση βιντεοδιάσκεψης, όπως ορίζεται στα άρθρα 10 και 11 της σύμβασης του 2000 για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή. Η σύμβαση δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Ιρλανδία και το Λουξεμβούργο. Η Αυστρία, το Βέλγιο, η Δανία, η Γερμανία, η Ελλάδα, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες και η Σλοβενία δεν ανακοίνωσαν διατάξεις. Η νομοθεσία τους φαίνεται να επιτρέπει τη λήψη κατάθεσης αμέσως μετά την τέλεση της εγκληματικής πράξης. Η Ισπανία δεν έχει μεταφέρει το συγκεκριμένο άρθρο. Η Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο περιγράφουν το σύστημά τους, αλλά δεν εξειδικεύουν τις νομοθετικές πηγές.

Το άρθρο 11 παράγραφος 2 παρέχει τη δυνατότητα στο θύμα εγκληματικής πράξης να υποβάλει μήνυση στο κράτος της κατοικίας του. Η Γαλλία, η Ιταλία, η Κύπρος, η Πορτογαλία, η Ισπανία και η Σουηδία δεν έχουν μεταφέρει τη συγκεκριμένη παράγραφο. Η Αυστρία, το Βέλγιο, η Δανία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Λιθουανία, η Ρουμανία, η Εσθονία, η Σλοβενία και η Σουηδία δεν ανακοίνωσαν καμία διάταξη. Το Βέλγιο, η Ιρλανδία, η Δανία, η Ουγγαρία, οι Κάτω Χώρες και η Σλοβακία δέχονται τις καταγγελίες και τις διαβιβάζουν, εφόσον απαιτείται, στις αρχές του κράτους στο οποίο τελέστηκε η εγκληματική πράξη. Μόνο το Λουξεμβούργο και η Φινλανδία έχουν μεταφέρει τη συγκεκριμένη παράγραφο.

Άρθρο 12: Συνεργασία μεταξύ κρατών μελών

Το άρθρο 12 καλύπτει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών. Η Πορτογαλία, η Ουγγαρία και η Βουλγαρία ανέφεραν εθνικές διατάξεις εφαρμογής. Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Τσεχική Δημοκρατία ανέφεραν το ρόλο που διαδραματίζουν οι οργανισμοί τους παροχής βοήθειας στα θύματα στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού φόρουμ για τις υπηρεσίες προς τα θύματα (που έχει μετονομαστεί σε Victim Support Europe). Η Σουηδία αναφέρει τον ρόλο της στη διοργάνωση διεθνών διασκέψεων. Η Ιταλία και η Ισπανία διαβεβαιώνουν ότι έχουν μεταφέρει το άρθρο 12 εφαρμόζοντας αντίστοιχα την οδηγία του 2004 σχετικά με την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων και τη σύμβαση για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις. Η Γαλλία, η Κύπρος, η Σλοβενία, η Σλοβακία, η Δανία και η Εσθονία δεν αναφέρουν τη συγκεκριμένη διάταξη. Η Κύπρος, η Φινλανδία και η Λιθουανία ορίζουν ότι δεν απαιτείται νομοθετικό κείμενο για να τεθεί σε εφαρμογή το συγκεκριμένο άρθρο.

Άρθρο 13: Υπηρεσίες ειδικευμένου προσωπικού και οργανώσεις υποστήριξης των θυμάτων

Το άρθρο 13 επιβάλλει την υποχρέωση στα κράτη μέλη να προωθούν το ρόλο των οργανώσεων υποστήριξης των θυμάτων όσον αφορά την υποδοχή, την περαιτέρω υποστήριξη και τη συνδρομή των θυμάτων. Τα περισσότερα κράτη μέλη αναφέρουν ότι υπάρχει μια υπηρεσία βοήθειας προς τα θύματα, χρηματοδοτούμενη από το κράτος, η οποία έχει ως αποστολή να ενημερώνει, να συμβουλεύει και να στηρίζει τα θύματα. Μόνο η Αυστρία, το Βέλγιο, η Βουλγαρία, η Γαλλία, η Πορτογαλία, η Εσθονία και η Σουηδία ανακοίνωσαν διατάξεις σχετικά με τα καθήκοντα αυτών των οργανισμών, κυρίως σχετικά με τη στήριξη των θυμάτων μετά το πέρας της ποινικής διαδικασίας. Η Κύπρος, η Σλοβενία και η Σλοβακία δεν αναφέρθηκαν στο συγκεκριμένο άρθρο. Η Ιταλία προτείνει βοήθεια σε ορισμένες κατηγορίες θυμάτων (ανήλικα θύματα κακοποίησης, θύματα εκβίασης κλπ.). Η Ρουμανία προβλέπει δωρεάν ψυχολογική υποστήριξη των θυμάτων εγκληματικών πράξεων ορισμένης κατηγορίας. Η Ισπανία και η Γαλλία αναφέρονται στην ισχύουσα εθνική νομοθεσία χωρίς να εξειδικεύουν τα άρθρα και κατά συνέπεια μη παρέχοντας τη δυνατότητα ελέγχου της μεταφοράς. Η Λιθουανία ορίζει ότι διαθέτει «εθνικά προγράμματα παροχής βοήθειας στα θύματα» (χωρίς να παρέχει περισσότερες πληροφορίες). Το Ηνωμένο Βασίλειο (Σκωτία), η Πολωνία και η Τσεχική Δημοκρατία αναφέρουν ότι το κράτος επιδοτεί τους οργανισμούς παροχής βοήθειας στα θύματα και περιγράφει τα καθήκοντά τους, χωρίς όμως να παρέχει καμία νομοθετική βάση..

Άρθρο 14: Κατάργηση των προσώπων που παρεμβαίνουν στη διαδικασία ή έρχονται με άλλο τρόπο σε επαφή με τα θύματα

το άρθρο 14 αξιώνει την απόκτηση της ενδεδειγμένης κατάρτισης από τα πρόσωπα που παρεμβαίνουν στη διαδικασία ή έρχονται με άλλο τρόπο σε επαφή με τα θύματα (ιδιαίτερα αστυνομικά και νομικά επαγγέλματα). Η Πορτογαλία, η Ρουμανία και η Σουηδία είναι οι μόνες χώρες που έχουν μεταφέρει και τις δύο παραγράφους του συγκεκριμένου άρθρου. Δεν είναι σαφές το κατά πόσο το «προσωπικό υποστήριξης των θυμάτων εγκλήματος» που αναφέρεται από τη Βουλγαρία καλύπτει τα αστυνομικά και νομικά επαγγέλματα. Οι περισσότερες υπόλοιπες χώρες, εξαιρουμένης της Δανίας και της Ιταλίας, περιορίζονται απλά να αναφέρουν ορισμένους οργανισμούς οι οποίοι παρέχουν επαγγελματική κατάρτιση στο σχετικό προσωπικό. Δεν είναι πάντοτε σαφές το κατά πόσο αυτοί οι οργανισμοί χρηματοδοτούνται από το κράτος, όπως προβλέπει το άρθρο 14. Η διάταξη που κοινοποιήθηκε από την Αυστρία δεν μεταφέρει το άρθρο 14 δεδομένου ότι δεν ασχολείται με την επαγγελματική κατάρτιση των παρεμβαίνόντων στη διαδικασία.

Άρθρο 15: Πρακτικά θέματα σχετικά με την κατάσταση των θυμάτων στα πλαίσια της διαδικασίας

Το άρθρο 15 παράγραφος 1 ρυθμίζει την πρόληψη παρεπόμενων επιπτώσεων. Μόνο η Αυστρία, η Ιταλία και η Ισπανία μετέφεραν το συγκεκριμένο άρθρο. Τα άλλα κράτη μέλη, εξαιρουμένης της Δανίας και της Ιταλία, αναφέρουν ότι έχουν θεσπίσει τα απαραίτητα μέτρα, παρά το γεγονός ότι η περιγραφή που δίνεται από εκείνα τα κράτη μέλη είναι ασαφής και μη ικανοποιητική. Στο Βέλγιο, οι αστυνομικές υπηρεσίες μπορούν να λάβουν επιδοτήσεις για τη διευθέτηση χώρων που προορίζονται αποκλειστικά για τα θύματα σωματικής ή σεξουαλικής βίας.

Το άρθρο 15 παράγραφος 2 αξιώνει από τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τις εγκαταστάσεις τους προκειμένου να αποφευχθούν οι παρεπόμενες επιπτώσεις. Τα περισσότερα κράτη δεν κάνουν καμία αναφορά στο άρθρο 15 παράγραφος 2. Η Σουηδία δηλώνει ότι τα περισσότερα αστυνομικά τμήματα έχουν τώρα χωριστό δωμάτιο για τα παιδιά· για άλλες κατηγορίες θυμάτων, διεξάγονται εργασίες ώστε να υπάρχουν στο μέλλον οι απαραίτητες συνθήκες.

Άρθρο 16: Πεδίο εδαφικής εφαρμογής

Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν διαβίβασε πληροφορίες που να προσδιορίζουν ότι η συγκεκριμένη διάταξη μεταφέρθηκε όσον αφορά το Γιβραλτάρ.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η εφαρμογή της συγκεκριμένης απόφασης πλαισίου δεν είναι ικανοποιητική. Οι εθνικές νομοθετικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή παραλείπουν πολλά στοιχεία. Εξάλλου, παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό την ισχύουσα πρακτική πριν από την έκδοση της απόφασης πλαισίου. Ο στόχος της εναρμόνισης των νομοθεσιών στον συγκεκριμένο τομέα δεν έχει επιτευχθεί λόγω της μεγάλης διαφοράς των εθνικών δικαίων. Πολλές διατάξεις έχουν τεθεί σε εφαρμογή μέσω κατευθυντηρίων γραμμών, χαρτών και συστάσεων που δεν έχουν κανένα δεσμευτικό χαρακτήρα. Η Επιτροπή δεν μπορεί να καθορίσει το κατά πόσον εφαρμόζονται στην πράξη αυτές οι μη δεσμευτικές νομικές πράξεις.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να μελετήσουν την παρούσα έκθεση και να εκμεταλλευθούν την ευκαιρία για να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή και στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου κάθε σχετική συμπληρωματική πληροφορία προκειμένου να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που τους ανατίθενται δυνάμει του άρθρου 18 της απόφασης πλαισίου. Εξάλλου, ενθαρρύνει τα κράτη μέλη που έχουν προσδιορίσει ότι ευρίσκονται στο στάδιο της επεξεργασίας σχετικής νομοθεσίας να θεσπίσουν και να κοινοποιήσουν τα συγκεκριμένα εθνικά μέτρα το συντομότερο δυνατό.